

VERMOGENSBEHEER VOOR BELEIDSBEPALERS

IN DE PENSIOENSECTOR EN DE VERZEKERINGSSECTOR

LEADERSHIP,
ENTREPRENEURSHIP,
STEWARDSHIP

**VERZEKERAARS EN PENSIOENFONDSEN
KUNNEN OP BELEGGINGSGBIED VEEL
VAN ELKAAR LEREN**

VOORWOORD

Door nieuwe wetgeving en de sturing van de centrale banken vertoont het vermogensbeheer van verzekeraars, pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen steeds meer gelijkenis. Dit heeft voor- en nadelen. Aan de ene kant kunnen zij van elkaar leren en het vermogen beter aansturen. Aan de andere kant nemen de systeemrisico's hierdoor toe.

VERMOGENSBEHEER VOOR BELEIDSBEPALERS

Nyenrode Business Universiteit heeft inmiddels goede ervaringen opgedaan met het combineren van de vermogensbeheeropleiding voor de pensioen- en de verzekeringssector. De synergie is groot en de discussies leveren deelnemers veel nieuwe inzichten op.

De professionalisering van de aansturing van het vermogensbeheer is de afgelopen jaren zowel in de pensioen- als in de verzekeringssector toegenomen. Door de nieuwe wetgeving en de aansturing van De Nederlandsche Bank gaan zaken als beleggingsbeleid, countervailing power, procesbeschrijvingen, heldere kaders voor het bestuur bij verzekeraars en pensioenfondsen steeds meer op elkaar te lijken.

Eerst is de countervailing power van beleggingscommissies van pensioenfondsen en verzekeraars tegenover de fiduciair of de vermogensbeheerders versterkt. Nu gaan we een stap verder. Het bestuur moet nu countervailing power hebben tegenover de beleggingscommissie van het eigen pensioenfonds, de premiepensioeninstelling of de verzekeraar.

Het bestuur moet heldere kaders schetsen. Goede processtappen en het expliciteren van die stappen wordt steeds belangrijker voor een prudent beleggingsbeleid.

Nyenrode Business Universiteit heeft als antwoord op deze ontwikkelingen en de roep om deskundigheid en praktische vaardigheden een uniek en exclusief maatwerkprogramma ontwikkeld: 'Vermogensbeheer voor beleidsbepalers in de pensioen- en verzekeringssector'.

In het programma maken wij onderscheid tussen de inhoudelijke en de procesmatige rol van de beleggingscommissie. Het programma is dan ook niet alleen geschikt voor leden van die commissies, maar ook voor de bestuursleden die uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor het beleggingsbeleid.

Wij zien kennisverschil tussen de beleggingsexperts van de fiduciair en de vermogensbeheerders. Hierdoor is er soms schroom om vragen te stellen aan de experts. Na afloop van dit programma moet die schroom verdwenen zijn.

Voor diegenen die nog onvoldoende kennis hebben van de beleggingsinstrumenten, organiseren wij een extra studiedag voorafgaand aan het programma.

WAAROM SPECIFIEK AANDACHT VOOR VERMOGENSBEHEER?

- De balansen van de verzekeraars en de pensioenfondsen staan onder druk door zowel de rekenrente als de lage verwachte rendementen.
- De financiële markten zijn complexer geworden.
- Door de Search for Yield loopt de balans extra risico's.
- De risico's convergeren doordat de markten sterker met elkaar zijn verweven dan ooit.
- Lange termijn beleggen en risicomanagement hebben een andere dimensie gekregen.
- Klassieke portefeuilletheorieën dateren uit de jaren vijftig van de vorige eeuw en zijn door de praktijk ingehaald.
- De omgeving eist dat er in toenemende mate transparanter en duurzamer wordt belegd.
- Er ontstaan specifieke systeemrisico's, zoals de energietransitie waarbij bij de risicobeoordeling rekening wordt gehouden met de impact hiervan op de balans.
- De kern voor een pensioenfonds en een verzekeraar is en blijft een goed balansmanagement.

VOOR WIE?

- Leden van de beleggings(advies)commissies van verzekeraars, pensioenfondsen en NGO's.
- Bestuurders en (mede)beleidsbepalers in de pensioensector en verzekeringssector die direct of indirect met vermogensbeheer te maken hebben.
- Adviseurs van beleggingsadviescommissies.
- Vermogensbeheerders die de taal en bestuurlijke dynamiek van de pensioenfondsen en verzekeraars beter willen leren kennen.

CENTRALE DOEL VAN HET PROGRAMMA

- Dat elke deelnemer na afloop van het programma de juiste vragen kan stellen; voor de leden van de beleggingscommissies is dat aan de fiduciair en de vermogensbeheerders.
- Dat bestuursleden heldere kaders vast kunnen stellen voor het beleggingsbeleid.
- Dat bestuursleden meer countervailing power hebben ten opzichte van de beleggingscommissie.
- Dat het niet gaat om de antwoorden, maar de 'geruststelling' kritisch door te kunnen vragen.
- Het vergroten van inzicht, het toepassen in de praktijk, het verbreden van competenties, het kunnen maken van afwegingen en het volwaardig deelnemen aan de besluitvorming binnen de verzekeraar of het pensioenfonds.

DIDACTISCH

Het programma bestaat uit zeven modules gedurende een periode van zeven maanden op Nyenrode Business Universiteit. De dagen duren (in de regel) van 09.00 tot 17.00 uur. Voor diegenen die dat wensen is er een extra studiedag over beleggingsinstrumenten.

Voorafgaand aan de verschillende modules vragen we je enkele artikelen te bestuderen en kunnen er thuiswerkopdrachten worden opgegeven. Daarnaast werk je in een groep aan een afstudeeropdracht. Die presenteer je uiteindelijk aan een beleggingscommissie.

Het laatste blok bestaat uit twee gecombineerde dagen inclusief overnachting:

Dag 1: van 12.00 tot 21.30 uur

Dag 2: van 09.00 tot 17.00 uur

BESPROKEN ONDERWERPEN

- Lange termijn strategisch beleggingsbeleid.
- Economische inzichten, structuurbreuken in de economie.
- Inflatie, rente, UFR en drivers van de economie.
- Vernieuwende inzichten in financiële markten.
- Gebruik van derivaten.
- Fiduciair beheer/selectie van managers.
- Portefeuilleconstructie, implementatie en assessment beleggingsbeleid.
- Impact van regelgeving en toezicht.
- Risicohouding: welke risico's zijn er en welke meten wij?
- Eigen risicobeoordeling.
- Duurzaam vermogensbeheer.
- ALM en balansmanagement in de praktijk.
- Procesmanagement.
- Beleidskaders ter vergroting van de countervailing power.
- Mandatering.
- Profielen en samenstelling van een beleggingscommissie.
- Trends en uitdagingen van verdergaande individualisering.
- Zorgplicht.
- 'Board room' dynamics en bestuurlijke dilemma's.

WAT MAAKT DIT PROGRAMMA UNIEK?

Het programma onderscheidt zich op basis van de volgende eigenschappen:

In het programma richten wij ons op actuele ontwikkelingen in de verzekerings- en pensioensector, de academische beleggingstheorie en het risicomanagement.

De methode; ‘vandaag leren, morgen toepassen’, brengen wij in de praktijk met voorbeelden, cases en simulaties. Bij de cases maken wij gebruik van actuele vraagstukken bij verzekeraars en pensioenfondsen.

Alle docenten hebben ruime ervaring in de financiële sector en hebben als belangrijkste motivatie dat ze het vergroten van kennis en vaardigheid van bestuurders van groot maatschappelijk belang vinden.

Na afronding van het programma voldoe je aan het vereiste deskundigheidsniveau en krijg je het bijbehorende certificaat.

Na afloop van het programma ben je op de hoogte van de procesmatige aansturing van de balans en de daarbij behorende kaderstelling.

Na afloop van het programma zijn deelnemers in staat in volle overtuiging de ‘juiste’ vragen te stellen.

Kortom, een hoogwaardig academisch programma met een praktische en gevarieerde opzet en gericht op de meest actuele bekwaamheid van beleidsbepalers en leden van beleggingscommissies.

ACTUALITEIT PROGRAMMA

We houden nadrukkelijk rekening met de (veranderende) deskundigheids- en geschiktheidseisen die DNB en AFM hebben geformuleerd. Om deze reden wordt het programma jaarlijks geüpdate. Na afronding van het programma voldoen de deelnemers aan het vereiste (hoogste) deskundigheidsniveau.

WAT VRAGEN WE VAN DE DEELNEMERS AAN HET PROGRAMMA

- Ter voorbereiding van de collegereeks ontvangen wij graag je leerdoelen en die van de organisatie. Hiervoor plannen we een intakegesprek. Dit kan telefonisch.
- Het kan zinvol zijn om tijd vrij te maken in de agenda om op de hoogte te geraken van de beroepstermen die in de beleggingswereld worden gebruikt.
- Gezien het specifieke belang van vermogensbeheer voor de pensioen- en verzekeringssector, moet elke deelnemer aan de opleiding (uiteindelijk) het beleggingsbeleid kunnen uitleggen.
- Voor de leden van de beleggingscommissies komen daar nog de operationele eisen bij.
- Zelfwerkzaamheid is een vereiste, maar dat kan in het eigen tempo.
- De bereidheid om actuele casussen in te brengen stellen wij bijzonder op prijs.

HET INTAKEGESPREK

Op basis van het intakegesprek stellen wij in overleg vast of het voor jou noodzakelijk is de studiedag beleggingsinstrumenten te volgen. Ook formuleren wij samen met elke deelnemer persoonlijke leerdoelen. Die worden geanonimiseerd gedeeld met de docenten, zodat zij zich een goed beeld van de groep kunnen vormen en zich optimaal kunnen voorbereiden.

MAATWERK EN WERKWIJZE

Na afloop ben je ‘gewapend’ met de juiste vragen. De antwoorden hoef je zelf niet te geven maar de ‘geruststelling’ dat je de ‘juiste’ vragen kan stellen en kritisch kan doorvragen is ons primaire doel.

Het programma staat in het teken van ervaringsgericht leren. Individuele begeleiding en coaching maakt daar onderdeel van uit. We stoppen pas als jouw persoonlijke leerdoelen zijn gerealiseerd.

Ook voorbeelden, cases en de pensioensimulatie dragen bij aan de actualiteit en realiteit van de verzekeraar, het pensioenfonds en de bestuurders.

Op basis van de samenvatting van de leerdoelen van de deelnemers wordt bepaald of er een aanvullende case-studie wenselijk is over een bepaald thema. Maatwerk staat centraal. Hoogwaardig academisch, maar tevens hands-on, praktisch toepasbaar en gevarieerd.

EINDE PROGRAMMA

We sluiten het programma af met een setting waarin je samen met medecursisten casuïstiek behandelt in een beleggingscommissie. Je ontvangt hier een beoordeling voor. Die nemen we mee voor het certificaat. Dit geeft niet alleen inzicht in wat je nog verder aan kennis wilt ontwikkelen, maar toetst ook de opgedane kennis.

DOCENTEN

Alle experts hebben ruime ervaring en beschikken over een brede en diepe kennis en ervaring van de internationale beleggingswereld.

TOELICHTING MODULES

Dag 1

BELEGGINGSKADERS VOOR BELEIDSBEPALERS

- Opzet van een goede beleggingscyclus
- Kaders van het beleggingsproces

Dag 2

ALM IN ÉÉN DAG

- Input voor de ALM
 - Beleggingsprincipes
 - Risicohouding
 - Scenario's
 - Cash flows
 - Duration
- Flight simulator beleggingsscenario's

Dag 3

INVESTMENT CASES EN MANDATEN

- Resultaten van ALM doorvertalen naar investmentcases
- Opzetten en uitbesteden van mandaten

Dag 4

VERMOGEN IN BEHEER – BALANS- EN RISICOMANAGEMENT IN DE PRAKTIJK

- Risicomanagement en het toezichtkader
- Uitvoeren financieel risicomanagement in de praktijk
- Toezicht op risicomanagement
- Alternatieve kijk op risicomanagement

Dag 5

VERMOGEN IN BEHEER – ACTUELE BELEGGINGSTHEMA'S

- Private equity
- Bestuurlijke overwegingen bij duurzaam beleggen
- Impact investing
- Actuele scenario's beleggen in vastgoed

Dag 6

VERMOGEN IN BEHEER – BEN JE IN CONTROL?

- Best practice beleggingsonderzoeken
- ERB en de ORSA met als thema de energietransitie
- Hoe blijf je in control?
- Bestuurlijke aansturing: fire side session met een ervaren gastspreker

Dag 7

AFSTUDEREN MET EEN CASUS EN ENKELE BIJZONDERE LEZINGEN TER OVERWEGING

- Beoordelingen casussen van de groepen in de beleggingsadviescommissie
- Zorgplicht
- Systeemrisico's in de verzekerings- en pensioensector veroorzaakt door wetgever en centrale banken

AANMELDEN EN INLICHTINGEN

EXTRA STUDIEDAG BELEGGINGSINSTRUMENTEN

Veel bestuurders willen zich voorafgaand aan het programma Vermogensbeheer voor Beleidsbepalers eerst verdiepen in de terminologie en de beleggingsinstrumenten. Daarom heeft Nyenrode een optionele studiedag ingelast. Die dag is separaat te boeken.

De thema's van de studiedag zijn:

- Financiële rekenkunde
- Beleggingsinstrumenten
- Beleggingsterminologie

Voorafgaand aan de studiedag ontvang je twee Nederlandse studieboeken. Uit beide boeken vragen we je vooraf een aantal hoofdstukken door te nemen. De voorbereiding voor de studiedag neemt twee dagdelen in beslag.

De extra studiedag wordt verzorgd op Nyenrode Business Universiteit in Breukelen. De prijs voor deze dag bedraagt € 1.080,- (vrij van btw). Dit is inclusief studiematerialen en catering.

INVESTERING EN LOCATIE

De plenaire dagen worden verzorgd op Nyenrode Business Universiteit. De prijs voor het volledige programma bedraagt € 7.250,- (vrij van btw). Dit is inclusief literatuur, syllabi, persoonlijke begeleiding, online modules, assessments, maatwerk, opdrachten, simulaties, hotelovernachting in de laatste module en alle accommodatie- en cateringkosten.

Aanmelden kan via onze website:

- Voor pensioenfondsen via www.nyenrode.nl/vbp
- Voor verzekeraars via www.nyenrode.nl/vbv

Ronald Heijn RBA EPP
programma-directeur

Programma-coördinatie

Straatweg 25, 3621 BG Breukelen

☎ +31 (0)346 291 487

✉ executive@nyenrode.nl

 NVENRODE
BUSINESS UNIVERSITEIT

NYENRODE BUSINESS UNIVERSITEIT, STRAATWEG 25, 3621 BG BREUKELEN
POSTBUS 130, 3620 AC BREUKELEN

 EXECUTIVE@NYENRODE.NL +31 (0)346 291 487 NYENRODE.NL/VBP NYENRODE.NL/VBV

NYENRODE.NL